

Toxotes chatareus - Hétfoltos lövőhal

ELSŐ LEÍRÓJA:	Hamilton, 1822
CSALÁD:	Toxotidae
MÉRET:	40 cm
C°:	25-30
pH°:	7,2-8
Nk°:	12-25
HELYIGÉNY:	500 liter
VISELKEDÉS:	békés
TÁPLÁLÉK:	ragadozó
TARTÓZKODIK?	felső szint
ÉLETTARTAM:	6-10 év
TERM.VÉD.:	nem fenyegetett

Toxotes chatareus
Hétfoltos lövőhal
(Hamilton, 1822)

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

TOVÁBBI KÉPEK:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

Az Indoausztrál régióban széles körben elterjedt Indiától Ausztráliáig. Megtalálható Indiában, Srí Lankán, Bangladesben, Kambodzsában, Mianmarban, Thaiföldön, Vietnamban, Indonézia és Malajzia szigetvilágán, Pápua Új-Guineán és Ausztrália északi, valamint északkeleti régiójában.

Félsós vizű lagúnák, mangrovemocsarak, folyótorkolatok lakója, de édesvizekbe is felúszhat hosszabb-rövidebb időre.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Az egyik legnagyobb termetű lövőhalfaj, teste viszonylag lapított, arcorra előreugró, alsó állkapcsa erős és nagy. Szeme szintén viszonylag nagy fejéhez képest. Hát- és farok alatti úszója a testen viszonylag hátra tolódott. Ezeken az úszókon jellemzően találunk fekete színt, gyakran a külső szegélyük válik sötét színűvé. E két úszó, valamint a farkúszó töve néha halványsárgás lehet, de ez nem általános. Háta kissé szürkés színezetű, oldala gyönyörű ezüstfényű.

Mintázatát az oldalán, annak is a felső régiójában elhelyezkedő fekete foltok adják. 5 nagyobb fekete foltot találunk rajta: egy kisebb a kopolyúfedőn, egy másik kisebb kiterjedésű a faroknyélen, és három nagy, néha kisebb sávvá növekedő méretű fekete folt pedig az oldalán helyezkedik el. A három nagyobb kiterjedésű folt között minden esetben találunk egy-egy apró, fekete foltocskát a háton - innen származik magyar elnevezése. Esetenként az első és második nagyobb kiterjedésű folt között is elhelyezkedik egy kicsi pötty, ilyenkor összesen 8 foltot számolhatunk meg az állaton.

Nagyon hasonlít a jávai lövőhalra (*Toxotes jaculatrix*). Tőle az egyértelmű megkülönböztetést a kicsi fekete foltok adják, melyek a jávai lövőhalról hiányoznak. Ezen kis foltok alapján minden rokon fajtól egyértelműen elkülöníthető.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

A lövőhalféléknek 10 faja ismert jelenleg, melyek közül mindösszesen kettő az, amelyik brakkvízi tartást igényel. E kettő a jávai lövőhal (*T. jaculatrix*) és a hétfoltos lövőhal (*T. chatareus*) – az összes többi faj teljes (vagy szinte teljes) egészében édesvizek lakója. Ezért is fontos pontosan azonosítanunk a megvásárolt lövőhalakat, hogy a számukra megfelelő környezetben helyezük el őket.

A lövőhalak nevüket arról a képességükről kapták, hogy a szájukból kispriccelt vízszugárral képesek a víz fölé lógó leveleken tanyázó rovarokat elejteni. Egy kifejlett lövőhal akár 1-1,5 méter távolságra is képes ellőni, és különlegességük, hogy képesek a víz-levegő határfelület okozta fénytörés korrekcióját kiszámítani, így rendkívül pontosan célozni. A természetben a „lövöldözést” szintén csak a két teljesen brakkvízi fajnál (*T. jaculatrix*, *T. chatareus*) figyelték meg, de akváriumban láttak már ilyen viselkedést a *Toxotes blythi* faj esetében is. A lövőhalak teljes mértékben felszíni életmódú állatok, a víztükör alatt cirkálnak naphosszat. A vízre hulló rovarokat erős állkapcsuk és nagyra tátható szájuk segítségével tudják gyorsan elfogyasztani, akár még a keményebb kitinpáncélú rovarokat is képesek megenni.

A hétfoltos lövőhalat rokonaihoz hasonlóan célszerű élő rovarokkal etetni leginkább akváriumi tartása során. Erre a célra bármilyen – méretéhez illeszkedő méretű – állatkereskedésben kapható rovar megfelel, így például tücskös, kisméretű sáskák, csótányok, lisztkukacok, gyümölcslegyek, stb. Rávehetjük őket fagyasztott eleségek elfogyasztására is, de a kistermetű élő halakat (pl.: molli, guppi) is levadásszák. Szoktatás után a száraz eleségeket is elfogadhatják – egyede válogatja, mennyire nehéz erre rávenni őket. Az viszont biztos, hogy csak a vízfelszínen úszó táplálékra rabolnak, ami lesüllyed, azt figyelmen kívül hagyják. Lebegő pálcikás eleségekkel, granulátumokkal és pehelytápokkal próbálkozhatunk.

Az egyik legtermetesebb lövőhalfaj, 500 liternél kisebb akváriumba nem alkalmas. Legalább 5-6 példányát szerezzük be (vagy tartsuk magányosan). Ha csak 2-3 állatot tartunk együtt, az gyakran vezet agresszióhoz, amikor is a domináns példány az alárendeltek elnyomja, így azok nem jutnak elegendő táplálékhoz, folyamatos stressznek lesznek kitéve, ami akár megbetegedéshez, elhulláshoz vezet. Ha

legalább 5 egyedet gondozunk, ez a probléma jellemzően nem merül fel. Más halakkal szemben egyébként teljes mértékben békés, amit mérete miatt nem tekint eleségnek, azzal bátran tarthatjuk együtt. Alkalmas társhalai lehetnek az árgushalak, holdhalak, brakkvízi sügérfélék, ezüst cápaharcsák. Érdemes paludáriumban tartanunk, ahol megfigyelhetjük természetes vadásztechnikáját, és persze így könnyen etethetjük élő rovarokkal. Ha ez nem áll rendelkezésre, akkor lapos, de nagy vízfelületű akváriumot válasszunk számukra. A talajt és egyéb berendezéseket igazítsuk a társhalak igényeihez, viszont érdemes víz fölé lógó leveleket hozó növényvel kiegészíteni a medencét. Az akváriumot fedjük, mert ugrálósak.

Félsós vizet igényel, literenként 10-15 g tengeri sót adjunk a vizéhez, de kisebb-nagyobb változásokat jól visel, hosszabb-rövidebb távon ennél kevesebb sóval (pl. 5 g/l) is beéri, hiszen a természetben édesvizekbe is felúszik. Az ilyen életmódot mutató halakat nevezzük eurihalin fajoknak. A hőmérséklet tekintetében 26-27 °C körül érdemes fűtenünk, hiszen egyenlítői éghajlatról származik. A víz legyen középkemény-kemény és kissé lúgos kémhatású; előkezelés után az átlag hazai csapvízben tartható. A vízmozgás ne legyen erős. Megfelelő körülmények között tartva betegségekre nem hajlamos. Telepítés után azonban félénkek, ijedősek. Ekkor fokozott nyugalmat kell nekik néhány napra biztosítani, gyakran nem is táplálkoznak ilyenkor. Bánjunk kezdetben türelmesen velük, ha beszoknak a helyükre, jellemzően problémamentes a további gondozásuk.

Ránézésre az ivarokat nem igazán lehet megállapítani, akváriumi tenyésztése ismeretlen. A természetben azonban többször is megfigyelték már szaporodását, és a rendelkezésre álló adatok szerint ők nem vándorolnak szükségszerűen a tengerbe, ahogy azt a jávai lövőhal esetében feltételezik. A hétfoltos lövőhalak ívása édes- és brakkvízben is megtörténhet, az esős évszakban (november-december) ívnak, de jellemző, hogy sokan közülük felúsznak édesvízbe (véltetően a területfelosztás, erőforrások optimális kihasználása végett diszpergálnak). Rendkívül termékenyek, egy nőstény 20-150.000 ikrát is rakhat! Ivarérettségüket kb. 20 cm-esen, 1,5-2 éves korukra érik el.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: *Toxotes carpentariensis*, *Toxotes dorsalis*, *Toxotes jaculator malaccensis*, *Protoxotes ulysses*, *Coius chatareus*.

Eng: Seven-spot archerfish, Spotted archerfish, Largescale archerfish, Common archerfish, Giant archerfish .

Egyéb köznevei: Plettet skyttefisk, Hamiltons Schützenfisch, Gestreifter Schützenfisch, Poisson archer tachteté, Arquero manchado, Fläckig Sprutfisk.

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Brakkvízi halak](#)

KULCSSZAVAK:

[Akváriumi halak](#), [1822](#), [Hamilton](#), [Brakkvízi halak](#), [Toxotes chatareus](#), [Hétfoltos lövőhal](#), [Toxotidae](#)

JELLEMZŐK:

[féllúgos \(7.5-8 pH\)](#), [sárga vízi](#), [Myanmar](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [Borneó](#), [Celebesz](#), [nagyon keményvízi \(20-30°Nk\)](#), [közepesen aktív mozgású](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [Jáva](#), [békés viselkedés](#), [felső szint](#), [Kis-Szunda-szk](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [átlagos növényzetigényű](#), [Ausztrália](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [ragadozó](#), [óriás méretű 20 cm fölött](#), [Észak-Ausztrália](#), [barna vízi](#), [Indokína](#), [Új-Guinea](#), [Ázsia](#), [Vietnám](#), [Queensland](#), [Dél-Ázsia](#), [India](#), [Indonézia](#), [Sri-Lanka](#), [nagy \(több 200 liternél\)](#), [Thaiföld](#), [Nagy-Szunda-szk](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Frank Schäfer: **Brackwasserfische – Alles über Arten, Pflege, Zucht**

<https://www.seriouslyfish.com/species/toxotes-chatareus> <https://www.fishbase.se/summary/Toxotes-chatareus.html> <https://www.iucnredlist.org/species/166566/1137243>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2020-03-26 11:27:58

Legutolsó frissítés: 2020-03-26 14:01:16

Katalógus ID: 9922

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/brakkvizi-halak/toxotes-chatareus.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva